

Rwandadag 29 september 2024

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT van het PROJECT
KISARO - RWANDA, JAARGANG 48, NR. 3

HERFSTNUMMER

(van de redactie)

Beste Lezer,

Wat een zomer hebben we achter de rug!

Acht leerlingen en drie leerkrachten van het St.-Jozefinstituut van Bokrijk maakten een inleefreis in Kisaro-Rwanda. Natuurlijk was Paul Ackermans ter plaatse om alles in goede banen te leiden.

Het werd een onvergetelijke reis. In dit tijdschrift lees je er alles over.

Verder vragen we je bijzondere aandacht voor onze jaarlijkse Rwandadag op 29 september. Onze vrijwilligers staan weer klaar om een lekkere brunch te bereiden. Het zou fijn zijn mochten we je die dag ontmoeten in de refter van de school in Bokrijk.

De 'Lodge and Meeting Center' werd officieel geopend, gesubsidieerd door de school, ons comité en de organisatie Wilde Ganzen. U leest er alles over.

Wij hopen dat we op jou kunnen blijven rekenen. **Wil jij ons ook in de toekomst helpen met de uitbouw van het project? Schrijf dan een bedrag over op rekening BE77 7370 2005 9542 van de vzw Comité Kisaro en vermeld 'gift voor Kisaro'.** Als je dat dit kalenderjaar doet, ontvang je begin 2025 een fiscaal attest indien dit bedrag op jaarbasis minstens 40 euro bedraagt. **Nieuw is dat we je rijksregisternummer moeten vermelden om een fiscaal attest te verkrijgen . Je moet ons dat maar één keer doorgeven. Je kan nog steeds je rijksregisternummer doormailen naar swartenbroekxg@gmail.com .**

Ons correspondentieadres is Comité Kisaro,
Emiel Vandorenlaan 27, 3600 Genk.

Belevenissen van de jongeren

Het was sinds 2019 geleden, maar op 29 juni vertrokken er 3 leerkrachten en 8 leerlingen van Sint-Jozefinstituut Bokrijk naar Kisaro, Rwanda. Hier werd er 52 jaar geleden een project opgestart door broeder Cyriel Wieme. De organisatie, het CPPA, heeft nog steeds nauwe banden met onze middelbare school, waardoor zij de inleefreis voor ons mogelijk maakten.

Zondagochtend waren we (nog niet helemaal uitgeslapen, na de reis van bijna 24u) welkom in de mis. Hier mochten we 2u lang genieten van de feestelijke viering en konden we onszelf voorstellen aan het dorp.

In de namiddag was het minder vrolijk. We gingen één van de armste gezinnen bezoeken in de buurt en we gaven hun een aantal schoenen en een aantal kleren. Ook de organisatie beloofde hun 20 kg bonen en 20 kg aardappelen. De Rwandese overheid probeert deze mensen te helpen. Ze gaven hun een koe en een biogasinstallatie. De koe zorgt voor melk en meststoffen. De melk wordt verkocht op de markt, de mest zou gebruikt moeten worden voor de biogasinstallatie. Helaas is dit voor de familie niet mogelijk. Zonder meststoffen verkrijgen ze niet genoeg opbrengsten in de landbouw. The one cow system, oftewel Gerinka, werkt dus niet zoals

de overheid het bedoeld heeft. Wie arm is, blijft arm, ook al proberen ze het aan te pakken.

Maandagmorgen was een pittige ochtend voor ons allemaal. We mochten alle gebouwen van het CPPA ontdekken, de schrijnwerkerij, het atelier, de bakkerij, de beenhouwerij en de landbouw. Ook wij kregen een hak in de hand om wat aardappelen te rooien (ze maken hier trouwens frietjes voor ons!).

's Namiddags gaf Paul Ackermans (onze reisbegeleider, al 43 jaar vrijwilliger en ambassadeur bij de CPPA in Kisaro) ons de kans om de markt van Gicumbi te ontdekken. Kledij, fruit, groenten en graan omringden ons. Uiteindelijk gingen we naar 'huis' met 3 broden, 7 avocado's, 2 kilo erwten en 5 ananassen. De taxibus nemen kost hier 75 cent en de service evenaart die van de bus in België.

Vandaag, dinsdag, werden we vroeg wakker en vertrokken we om (een hobbelig uurtje rijden verder) een school te bezoeken in Muyanza. De kinderen en leerkrachten ontvingen ons met open armen. Ze deden een traditionele en moderne dans voor ons, waarna wij mochten meedoen en zelf een dansje deden. We kregen de nieuwe scholen in opbouw te zien, gefinancierd door de organisatie. De helft van de kinderkleren, die in onze 22 koffers staken, werden uitgedeeld samen met schoolgerei. Daarna hebben we een voetbalmatch gespeeld in de truitjes van KRC Genk en gaven we een kort lesje in knutselen.

Na het spelen en nieuwe mensen te ontmoeten, mochten we avondeten bij pastoor Emile. Het middagmaal was hier duidelijk feestelijker dan gewoonlijk. De gastvrijheid van de Rwandese bevolking valt op.

Op de terugweg stopten we bij een steenbakkerij, Caroli is daar de verantwoordelijke. Hier ontgint de lokale bevolking klei om bakstenen te maken en te bakken in zelfgemaakte ovens.

Tot nu toe is deze reis voor ons allen een verrijking en zijn we dankbaar voor de ervaringen die Paul en de organisatie ons bieden.

Het eerste toeristische deel van onze reis was de trip naar het Burera en Ruhondo meer op woensdag. Via een (mega hobbelige) weg bereikten we een prachtig uitzichtpunt. Het was 5 en een half uur rijden, maar het uitzicht was het zeker waard. De natuur in Rwanda is adembenemd; niet voor niets worden de Twin Lakes een van de mooiste plaatsen in het land genoemd.

Donderdag was wederom een serieuze dag. We bezochten een kerk in Mutandi, die de CPPA voor een groot deel heeft verbouwd en gefinancierd.

Wat later op de dag bezochten we de weduwe van Pascal, de verantwoordelijke voor het werkhuis van de CPPA. Hij overleed plots aan een herseninfarct. Hij had al langer last van zijn

hart en kreeg daarvoor medicatie, maar uitgebreide onderzoeken zijn er nooit gedaan. Zonder inkomen stond de weduwe er alleen voor met nog 2 studerende kinderen. De organisatie heeft de beslissing genomen om deze studies te financieren. Het valt op dat het sociaal vangnet in Rwanda bijna niet bestaat. De vrouw van Pascal heeft een aanvraag gedaan voor een maandelijks overlevingspensioen, maar dit werd nog niet aanvaard. Het werd duidelijk hoe belangrijk sociale zekerheid en goede gezondheidszorg is in een land.

Tijdens de avond mochten we dineren in de pastorie van Murama. Abbé Népo (de pastoor) nam hier afscheid van onze groep omdat hij de parochie van Kisaro definitief verlaat. Het was een vrolijke avond, waar we wederom genoten van een feestelijk avondmaal.

's Vrijdags kregen we te horen dat het feest was. De dames onder ons kregen prachtige traditionele Rwandese kledij. De Logde and Meeting Center van de CPPA werd officieel geopend. Alle belangrijke mensen die we ontmoetten, werden uitgenodigd en we genoten (erg lang) van een plechtige ceremonie.

Op 6 juli stonden we allen op om 5 u om te genieten van de zonsopgang (... helaas was het bewolkt). Daarna vertrokken we om 8 u 's morgens te voet naar de bron om elk 5 liter water te gaan halen. Het was een stevige afdaling. We waren allen blij de bron te zien. Het was een zware klus om 5 kg zwaarder weer naar boven te klimmen.

Gelukkig hebben we het alle 12 overleefd en smeten we ons in een nieuw avontuur. We hadden namelijk nog de helft van onze ingezamelde kledij over. Deze verdeelden we aan de mensen van Kisaro. Het was een chaos. Toch hopen (en denken) we dat we iedereen iets konden geven.

Evariste, de directeur van de CPPA, heeft ons de afgelopen week erg goed begeleid tijdens de reis. Wij werden vanmiddag uitgenodigd bij zijn thuis. Op een zogenaamde 'taximotor' vertrokken 8 van ons (de overigen in de auto) naar zijn huis in Gicumbi. Het is een warm gezin, zijn dochter is een vrolijk meisje. Ook wonen er 4 andere minder bedeelde, verstoten meisjes bij het gezin. Deze meisjes worden ondersteund door Evariste. Hij betaalt hun studies en geeft hun onderdak.

We verlaten Kisaro om 3 dagen lang andere delen van Rwanda te ontdekken. We zullen de mensen van de organisatie nooit vergeten. Het is prachtig hoe ze hier samenleven in het kleine dorp.

Op zondag 7 juli vertrokken we op driedaagse reis om te genieten van de toeristische kant van Rwanda.

We reden van Kisaro naar het Kivumeer op dag 1. Onderweg stopten we even om de grens met

de Democratische Republiek Congo te zien. Achter de grens lag de stad Goma, een plaats van conflict in de DRC. Op onze verdere tocht richting het meer zagen we verschillende landschappen, mensen en dorpen. Uiteindelijk was de lange weg het waard. We hadden al veel mooie uitzichten gezien tijdens onze reis, maar dit was geheel uniek. Het meer is een prachtig deel van Rwanda. Ons hotel lag zo dichtbij dat we konden eten langs het meer.

De volgende ochtend stonden we weer vroeg op om verder te reizen. Die dag reden we door een regenwoud en zagen we apen. We aten op een mooie uitkijkplaats bij Nyungwe Forest National Park en we konden de apen van dichtbij zien. Uiteindelijk bracht de reis van 8 juli ons bij broeders om te overnachten.

De laatste dag vertrokken we naar Kigali. Het eerst bezochten we de koningshutten in Nyanza. Het was interessant om de geschiedenis van Rwanda beter te leren kennen. Ook bezochten we er het moderne paleis dat België heeft gebouwd voor de koning van Rwanda.

Camp Kigali was de volgende plaats die we mochten bezoeken. Hier werden we allemaal even stil en namen we de informatie in ons op. 30 jaar geleden werden hier 10 Belgische blauwhelmen neergeschoten. Onze leerkracht vertelde ons meer over de gebeurtenissen op 7 april en over de genocide.

Uiteindelijk kwamen we aan in het centrum van Kigali. We kochten souvenirs voor thuis en verlieten het prachtige land dat we mochten ontdekken.

Op het vliegveld namen we afscheid van Paul Ackermans en onze chauffeurs. We zijn allemaal dankbaar voor deze prachtige reis. Stiekem hopen we nu al om ooit terug te keren.

Met dank aan onze sponsors Bel&Bo, Torfs, Reyskens, apotheek Boxberg, apotheek Thiels en KRC Genk.

Dank aan de leerlingen en leerkrachten voor dit verslag en de foto's van Paul Ackermans.

We gaan nu even kijken in het dagboek van Paul, hoe hij alles ervaren heeft.

Dagboek van Paul Ackermans

Paul maakte een zeer uitgebreid dagboek van zijn verblijf van twee maanden. We nemen een aantal dingen over. Alles is zeer boeiend...

Dinsdag 4 juni 24

In het vorige tijdschrift maakte Gerard melding van een betere aanpak van de varkensteelt. De huidige populatie vertoont tekenen van inteelt, wat leidt tot een verminderde productiviteit. De oudere zeugen moeten vervangen worden door een jonge generatie. Een nieuwe bloedlijn brengt gezonde en robuuste biggen voort, die sneller groeien en minder gezondheidsproblemen vertonen.

Dankzij Filip Deveux, die ons in contact bracht met Marc Lauwerysen van het KI-station in Bevel-Nijlen, is het ons gelukt kwaliteitssperma voor de varkensteelt te bekomen. Een mooi gebaar van samenwerking!

Twee zeugen van het ras Piétrain en een zeug van het ras Landras Belge zijn deze namiddag geïnsemineerd. De inseminatie werd uitgevoerd door assistent-dierenarts Essau Uwimana en Jean Bosco Ntahorugiye die de knepen van het vak kennen.

Vrijdag 7 juni 2024

De klimaatverandering heeft ook Rwanda in de greep. In de maand mei heeft het haast niet geregend, wat ongewoon is. Het betekent dat het droogseizoen een maand vroeger is begonnen en de vroege gewassen onder de droogte hebben te lijden. In de tuin van het huisje op de heuvel staan rijen witte kolen verdord vanwege gebrek aan regen.

Zaterdag 15 juni 2024

Dit weekend bracht ik een bezoek aan zuster Marie Michel Vanherk in Kigali, de enige nog in Rwanda verblijvende blanke zuster van de congregatie Zusters Bernardinnen. Volgend jaar viert ze haar 100ste verjaardag, maar ondanks haar hoge leeftijd is ze nog steeds energiek en vol levenslust. Het was hartverwarmend om haar weer te zien. De gastvrijheid van de Zusters Bernardinnen in Kigali is bekend, en we haalden herinneringen op aan vroeger. Volgend jaar zal het 10 jaar geleden zijn dat broeder Cyriel Wieme overleed.

Zuster Marie Michel verblijft sinds 1958 in Rwanda, omringd door zorgzame medezusters. Eind deze maand keert ze terug naar België om het 65-jarig jubileum van haar broer Lambert Vanherk te vieren.

Maandag 17 juni 2024

Het christendom is de grootste religie in Rwanda. Slechts 2% is moslim. Op de radio werd gisteren een vrije dag aangekondigd voor de viering van het Offerfeest.

Woensdag 19 juni 2024

We vernemen het overlijden van Marleen Moors, echtgenote van Guy Willems, onze adjunct-secretaris van vzw Kisaro.

We bieden Guy en familie onze oprechte deelneming aan.

Liefdevol nemen we afscheid van

Marleen MOORS
Echtgenote van
Guy Willems

Gebooren op 2 oktober 1956
on zachtjes ingeslapen te Genk
op 15 juni 2024, omringd door
haar naaste familie.

Moeke van
Hanna Willems, Bram Bosmans en kinderen
Bram Willems

U kan een laatste groot brengen in het uitspanning
Deborre, Oostlaan 65a te 3600 Genk op **woensdag
19 juni 2024 van 18.00 uur tot 18.30 uur.**

Het afscheid en de asverstrooiing zullen in beperkte kring
plaatsvinden.

Bloemen noch kransen, liever een gift voor Stichting
tegen Kanker op rekeningnummer 38.45.0000.0000 2999
met de vermelding: "Ter nagedachtenis van Marleen Moors".

Rouwadres: Fam Willems - Moors
p/a Oostlaan 65a, 3600 Genk.

DIT BERICHT GEFILTD A. S.FINGE-KENNISGEVING.

Uitvaartzorg Deborre
089 35 53 36 | www.uitvaartzorg-deborre.be | Genk | Partner van DELA

Donderdag 20 juni 2024

Watergebrek vanwege de droogte.

In Rwanda worden de gevolgen van klimaatverandering steeds zichtbaarder. Het land, bekend om zijn groene heuvels en vruchtbare gronden, staat voor uitdagingen die het ecosysteem bedreigen. De seizoenspatronen zijn onvoorspelbaar geworden, met dit jaar een vroeger begin van het droogseizoen. Boeren, die afhankelijk zijn van landbouw voor hun levensonderhoud, ervaren de impact sterk en voelen zich machteloos tegenover de natuurkrachten. De overvloedige regenval in België zou hier als een zegen worden gezien.

De gevolgen van de droogte zijn niet alleen zichtbaar op de terrassen en de velden bij de boeren. De vier citernes op het Centrum staan sinds begin deze week droog. De 130 varkens dagelijks van drinkwater voorzien

is meer dan een bekommernis. De arbeiders op de terrassen kregen gisteren de opdracht om elk een jerrycan water van de bron mee te brengen. Een heuse karwei want de vijf bronnen in de buurt - Kirenge, Kabele, Mugomelo, Gako en Rugandu - liggen diep in de vallei. Vanmorgen werd de eerste nood gelenigd met 120 jerrycans van 20 liter, in totaal 2400 liter water.

Dinsdag 25 juni 2024

De mensen in Kisaro kijken elke dag hoopvol naar de lucht. Maar de hoop op regen is vervlogen. De beschikbare wateraanvoer via jerrycans is ontoereikend. Daarom is besloten om een watertank van 2000 liter aan te schaffen.

In Muyanza zijn bouwvakkers van het Centrum bezig met de bouw van 'Blok 1B'. De werken verlopen volgens schema. Vandaag wordt er 5 ton cement op de werf afgezet. Het is een gelegenheid om tevens de watertank te vullen aan de bron in Karambo. De bron heeft een debiet van 20 liter per minuut. In anderhalf uur is de watertank volledig gevuld. De afstand voor de heen- en terugreis naar de bron is 52 km.

Zondag 30 juni 2024, 00:50 uur

Acht studenten en drie leerkrachten van het SJIB worden hartelijk verwelkomd op de luchthaven van Kigali na een lange reis. Met nieuwsgierige blikken worden ze hartelijk begroet door Evariste Safari. De groep heeft 22 koffers bij zich, die in een Toyota worden geladen. Ze verdelen zich over twee voertuigen voor de rit naar Kisaro. Hoe ver is het nog? "Kigali - Kisaro is 72 km, reken maar op twee uur rijden", antwoordt Evariste. Om 03:00 uur 's ochtends nestelt iedereen zich vermoeid tussen de lakens. De komende elf dagen beloven een onvergetelijke ervaring te worden, vol met culturele uitwisselingen en een kennismaking met het project in Kisaro.

Zondag 30 juni 2024

Bezoek aan een arm gezin in Mubuga

Maandag 1 juli 2024

Kennismaking met het Centrum /
Aardappelen rooien.

Woensdag 3 juli 2024
Trip naar lake Ruhundu

Donderdag 4 juli 2024

Vandaag bezoekt de schoolgroep van het Sint-Jozefinstituut Bokrijk (SJIB) de kerk in Mutandi. Bij aankomst valt het direct op dat er nog veel werk is om de kerk af te werken. Een groot deel van de vloer is nog onafgewerkt, de muur achter het altaar is niet volledig bepleisterd, de inloop aan de voordeur ontbreekt, en de kozijnen van de ramen missen de afwerking die het gebouw zijn karakter zou geven.

Met de verantwoordelijken van de kerkgemeenschap en het CPPA zijn duidelijke afspraken gemaakt over hoe de werkzaamheden voortgezet zouden worden. De bouwploeg van Kisaro, die momenteel bezig is met Blok 1B in Muyanza, krijgt de opdracht om die werkzaamheden on hold te zetten. Dit zou

hen in staat stellen om zich volledig te richten op de resterende werken aan de kerk in Mutandi.

Vrijdag 5 juli 2024

Inhuldiging van het Lodge and Meeting Center.

Voor de inhuldiging van het Lodge and Meeting Center waren tal van prominenten uitgenodigd, waaronder de Belgische ambassadeur en diverse lokale autoriteiten.

De ceremonie begon met een welkomstwoord van directeur Evariste Safari, die zijn trots uitsprak over de realisatie van het nieuwe gebouw. Tegelijk met de inhuldiging van het nieuwe gebouw vierde het Centrum ook "La fête des apprentis (Feest van de stagairs in opleiding)" en "La fête des ouvriers (Feest van de werklieden)", waardoor de dag extra betekenis kreeg.

De ochtend startte met een eucharistieviering onder leiding van abbé Valence en Donat. Na de zegen vormde de

gemeenschap een plechtige stoet naar de begraafplaats van broeder Cyriel Wieme voor een kort gebedsmoment ter ere van zijn nalatenschap. Hierna keerden de genodigden terug naar de hangaar voor de rest van de festiviteiten.

Evariste Safari leidde de ceremonie, waarbij hij eer bracht aan het verleden en de hoop uitsprak voor de toekomst. Hij bedankte het **Sint-Jozefinstituut Bokrijk (SJIB)** en de organisatie **'Wilde Ganzen'** voor hun samenwerking met het CPPA Kisaro en de financiële steun bij de realisatie van het Lodge and Meeting Center. Ambassadeur Bert Versmessen preees in zijn toespraak de inzet van alle betrokkenen bij de bouw.

Na de viering een stiltemoment bij de graftombe van broeder Cyriel.

Na de officiële toespraken volgde de symbolische lintjesknip, waarbij de menigte zich had verzameld voor de poort van het

Lodge and Meeting Center. Ambassadeur Bert Versmessen stapte naar voren, een warme glimlach op zijn gezicht en een schaar in zijn hand. Onder luid applaus en omringd door een schare vooraanstaande gasten knipte hij het lint. Daarmee was de officiële opening van het Lodge and Meeting Center een feit.

V.l.n.r.op de foto: Abbé Valence, abbé Donat, ambassadeur Bert Versmessen, Paul Ackermans, secrétaire exécutif de Rulindo, Augustin Bavakure en Evariste Safari

De hele dag viel het op hoe nauwgezet alles gepland was. Voor het Lodge en Meeting Center waren twee tenten opgesteld. Deze dienden als verzamelplaats voor de genodigden. In het woongedeelte van het Lodge and Meeting Center stond een buffet, waar elke gast een eigen keuze kon maken uit een simpele maaltijd.

Het evenement was ook een blij weerzien voor enkele oud-leerlingen van het centrum. De vele foto's die werden gemaakt zijn een blijvende herinnering aan de officiële opening en de vreugde aan deze bijzondere dag.

Het CPPA Kisaro bedankte alle aanwezigen, waaronder de Belgische ambassadeur, de leerlingen en leerkrachten van het SJIB, de geestelijken van de parochie, de broeders van de communiteit, de vice-maire, de traditionele dansers en alle leden van het CPPA Kisaro.

Het Lodge and Meeting Center belooft niet alleen een plaats te zijn voor vergaderingen en logement, maar ook een plek waar

mensen samenkomen in een gastvrije omgeving.

We laten u nog even genieten van enkele sfeerbeelden van dit evenement.

In gesprek met de ambassadeur Bert Versmessen.

Groepsfoto met enkele leden van het Assemblée Générale du CPPA Kisaro.

V.l.n.r.: Directeur Evariste Safari, ambassadeur Bert Versmessen, Juvénal Gahima, Charles Havugimana en Augustin Bavakure.

Met een laatste glimlach neemt de ambassadeur afscheid vanuit zijn officiële auto.

Dinsdag 9 juli 2024

Bezoek Koningshutten in Nyanza

Zo kwam er stilaan een einde aan het bezoek van de studenten en leerkrachten.

Elf dagen, elf levenslange herinneringen. Van 29 juni tot 10 juli 2024 beleefden acht studenten en drie leerkrachten van het Sint-Jozefinstituut Bokrijk (SJIB) een onvergetelijke inleefreis in Kisaro. Deze reis was niet zomaar een vakantie, maar een ervaring die hen onderdompelde in de Rwandese cultuur en hen een unieke kans bood om het project Kisaro te leren kennen.

De handen uit de mouwen steken gaf hun een gevoel van voldoening en verbondenheid met de gemeenschap. Ze hielpen bij de aardappeloogst, animeerden de schoolkinderen in Muyanza, bezochten er de bouw van een nieuwe school en verdeelden kleren onder de armen in Kisaro.

Een bijzonder hoogtepunt van de inleefreis was de inhuldiging van het Lodge and Meeting Center, een project dat deels werd ondersteund door hun school in België. Dit

moment werd nog specialer door de aanwezigheid van ambassadeur Bert Versmessen, die naar Kisaro was gekomen om het gebouw officieel in te huldigen.

De inleefreis was voor de acht studenten en drie leerkrachten van het SJIB meer dan alleen een reis; het was een verrijkende ervaring die hun kijk op de wereld heeft veranderd. Ze keerden terug naar België met een rugzak vol herinneringen en een diepe waardering voor de mensen en het project in Kisaro.

Woensdag 10 juli 2024

Het verlengen van een visum blijft een omslachtig proces, dat gepaard gaat met veel geduld en bureaucratische obstakels. Evariste vergezeld me vorige week naar het immigratiekantoor in Kigali. De eerste stap was het invullen van een formulier, waarom de visumverlenging werd aangevraagd. De ambtenaar oordeelde dat de aanvraag niet aan de voorwaarden voldeed. Hij stelde een handgeschreven document voor met als reden van verlenging: "Toeristisch bezoek". Uiteindelijk keurde de ambtenaar de aanvraag goed. "Alles lijkt nu in orde, meneer. U ontvangt binnen een week een bericht over de status van uw visumverlenging." De administratieve kosten bedroegen 63.160 Rwf (44 €). Een week later werd de visumaanvraag definitief goedgekeurd met de uitnodiging om het paspoort op de immigratiedienst te laten afstempelen.

Vandaag, vroeg in de ochtend, meld ik me op de immigratiedienst, bureau 10, in Kigali. Er zijn weinig klanten in de wachtzaal. De dame doorbladert mijn paspoort en verwijst me naar bureau 8. Een half uur later ben ik aan de beurt. Na wat getyp op het toetsenbord word ik vriendelijk terugverwezen naar bureau 10. Dezelfde ambtenaar die me eerder had doorgestuurd naar bureau 8 zegt: "Meneer, ik verwijs u terug naar bureau 8, waar u de ambtenaar

vraagt hoelang u nog moet wachten op een antwoord.”

In bureau 8 wordt mijn vraag met een verbaasde blik aanhoord. De vriendelijke dame schrijft op een papiertje een telefoonnummer met de opdracht om me op de immigratiedienst van het district Rulindo te melden. Ik kan mijn verzuchtingen niet verbergen en vraag beleefd waarom men mij de hele voormiddag aan het lijntje heeft gehouden. De dame excuseert zich oprecht en antwoordt: “Onze diensten zijn gedecentraliseerd, meneer.”

Aan de uitgang van bureau 8 hangt een ‘Suggestion Box’. Ik kan de moeite niet opbrengen om een klachtenformulier in te vullen en keer noodgedwongen terug naar Kisaro.

’s Anderdaags vergezelt Evariste me naar het immigratiekantoor in Rulindo. Rulindo ligt op 40 km van Kisaro. Evarsite klopt op de deur maar er komt geen reactie. Er hangt een papier op de deur met twee telefoonnummers voor noodgevallen, doch beide nummers zijn onbereikbaar. Aan de infobalie kan niemand ons helpen, dus keren we terug naar Kisaro.

In de late namiddag telefoneert de ambtenaar Evariste. We worden opnieuw verwacht in Rulindo. De ambtenaar is op post en verontschuldigt zich voor zijn afwezigheid in de voormiddag. Met de komende presidentverkiezing zijn er her en der evenementen. Wellicht een reden om niet op kantoor te zijn.

Hoewel de ambtenaar nuchter lijkt, plakt hij de sticker voor de visumverlenging slordig in het paspoort. De sticker steekt meer dan een centimeter uit het paspoort. Ik kijk de ambtenaar verbaasd aan wanneer hij me het paspoort terug aanreikt. “Kunt u het uitstekend deel afknippen, meneer?” “Dat is verboden, meneer, en het herplakken van de sticker zonder de bladzijde te scheuren is onmogelijk.” Het blijft even stil. Aan intelligentie ontbreekt het de ambtenaar niet, want het uitstekend deel van de sticker wordt omgevouwd naar de achterkant van

het blad. En zo is alles opgelost en vergeten na een rit van 160 km.

Zondag 14 juli 2024

Vandaag was ik aanwezig op de zondagsviering in Mutandi. En het moet gezegd worden, alles is tot in de puntjes afgewerkt. Er resten enkel nog wat voegwerk, het vullen van gaten in de muren, het verven van de muur achter het altaar en het opruimen van het bouwafval. De bouw van de citerne is voorzien na het beëindigen van de bouwwerken aan ‘Blok 1B’ van de school in Muyanza. De kerk in Mutandi is nu klaar om de gelovigen te verwelkomen en is een plek van rust, gebed en gemeenschap voor de komende generaties.

Maandag 15 juli 2024

Rwanda kiest vandaag een nieuwe president. Het is rustig op het Centrum. Iedereen heeft verlof om zijn stem uit te brengen. Officieel zijn er twee oppositiekandidaten die toestemming kregen om het tegen de 66-jarige Kagame op te nemen. Sinds 2000 is hij officieel president. Hij wordt wellicht opnieuw verkozen voor een ambtstermijn van vijf jaar. De uitslag staat al zo goed als zeker vast, zodat hij binnenkort aan zijn vierde termijn kan beginnen.

VRT nieuws 16-07-204: Kagame volgt zichzelf opnieuw op als president van Rwanda, wint de verkiezingen met meer dan 99 procent.

Woensdag 17 juli 2024

Aardappelen rooien

Vandaag worden de laatste terrassen met aardappelen gerooid. Dit gebeurt nog op ambachtelijke wijze, zonder moderne

machines, zoals broeder Cyriel het heeft voorgedaan. Met een hak wordt de aarde rondom de aardappelplant losgemaakt, waarbij elke schop zorgvuldig geplaatst moet worden om de aardappelen niet te beschadigen. De gevulde zakken worden naar het einde van het terras gedragen en op de aanhangwagen van de tractor gestapeld. Een veertigtal arbeiders rooien in totaal vijf ton aardappelen van het ras Carolis. De prijs voor aardappelen bedraagt 700 Rwf/kg (0,49 €/kg).

Donderdag 18 juli 2024

Aardappelen sorteren

Na dagen van hard werken om de aardappelen te rooien, is het tijd om ze op grootte te sorteren. Dit gebeurt in de hangar aan een sorteermachine. Het is een vrij eenvoudig proces. De aardappelen worden in de stortbak gekiept en vervolgens via een lopende band gesorteerd. Aan beide kanten van de lopende band staan arbeiders opgesteld. Eerst rapen ze de grote aardappelen eruit en werpen deze in een mand. De middelgrote aardappelen worden door de volgende personen

gesorteerd. Uiteindelijk blijven de kleintjes over, die aan het eind van de band in een bak worden geworpen.

Vrijdag 19 juni 2024

Fabricatie kruitwagens

Dinsdag 23 juli 2024

Bouwwerken GS Muyanza: Wat fijn te zien dat deze werken zo goed vorderen. Een nieuwe school is bijna klaar!

Kansarmoedeproject in Kisaro

Dankzij de organisatie Zuiderlicht en de school van Bokrijk kunnen we verder investeren in het kansarmoedeproject.

Jonge gezinnen worden geselecteerd en worden op diverse manieren ondersteund. Een belangrijke verwezenlijking is om jonge kinderen naar school te laten gaan door de studies te betalen. In het tijdschrift van december gaan we hier uitvoerig over berichten.

RWANDADAG

**ZONDAG 29 SEPTEMBER 2024,
BRUNCH VAN 10.00 tot 14.00
in de refter van de school van
Bokrijk (Sint-Jozef)
(Hasseltweg 383, 3600 Genk)**

Zondag 29 september van 10.00 u. tot 14.00 u.

Met de hele familie gezellig brunchen en genieten van een fijne en lekkere brunch! Zo blijven we de vele projecten in Kisaro-Rwanda steunen.

Volwassenen betalen 25 euro, kinderen van 6 tot 12 eten voor 15 euro en de jongsten (tot zes) mogen er gratis bij zijn. Laat wel weten of ze meekomen, dan voorzien we plaats.

De vroege vogels zijn welkom vanaf 10.00 u. en we blijven open tot 14.00 u. Een welkomstdrankje is inbegrepen, evenals

2 koppen koffie of thee; je kan eten zoveel je wil.

Inschrijven bij José Voorter, Craenevenne 36, 3600 Genk, 0476416276, jose_voorter@hotmail.com of bij Marinette Willems, marinette.willems@hotmail.com

Betalen doe je op rekening BE77 7370 2005 9542 van Comité Kisaro (vermeld naam en aantal deelnemers). De betaling bevestigt de inschrijving.

De inschrijvingen moeten gebeuren voor 21 september. Wacht geen dag om het te doen, want... vol...is vol....

We nodigen je uit op de brunch !

Wanneer ? zondag 29 september 2024

Waar ? School van Bokrijk, Hasseltweg

Uur ? 10.00 u. tot 14.00 u.

Wat is inbegrepen?

❖ Aperitief

❖ koffie of thee

❖ verschillende broodjes

❖ uitgebreid buffet met beleg

❖ spek en eieren

❖ soep

❖ frikadelletjes

❖ prachtig dessertbuffet

Financiën en Fiscale attesten

Staat van ontvangsten en uitgaven op 19/08/2024.

Ontvangsten:

- Beginsaldo rekening courant KBC	€ 136.916,50
- Giften	€ 13.095,00
- Acties	€ 6.634,21 (*)
- Rwandadag	€ -0-
Subsidie	€ 3.500,00 (**)
- Opbrengst boek fotoboek	€ -0-
TOTAAL:	€ 160.145,71 (1)

Uitgaven:

- aankoop/verzending	€ 51.520,14 (***)
- Drukwerk	€ 1.301,15 (****)
- Allerlei	€ 2.006,31
- Overgeschreven naar rek. Kisaro	€ -0-
- Rwandadag	€ 104,21 (*****)
- Kosten bank	€ -0-
TOTAAL:	€ 54.931,81 (2)

(*) Van Hasp-O SZZ Sint-Truiden ontvingen we op 18 juni ll. € 3.134,21 zijnde de opbrengst van de vastenvoettocht.

(**) Van de 4de Pijler ontvingen we op 4 juli € 1.000,00 voor ondersteuning door het 11.11.11. Fonds.

(***) Bij Q Team werd een grote aankoop gedaan van o.a. buitenbanden, diverse gereedschappen, stofafdekking, kruiwagenwielen met bijhorende onderdelen voor de som van € 36.833,00. De betaling gebeurde op 8 augustus ll. Bij Lowette , onderdelen voor versnellingsbak John Deere 2040, voor €51.30

(****) De Drukkers voor € 381,60 voor het drukken van het zomernummer en het verzenden ervan B-Post voor € 204,35

(*****) Uitgaven voor de Rwandadag, bij Ikea, Zeeman, Ava en Aldi voor € 104,21.

Saldo: (1)-(2) = € 160.145,71 - € 54.931,81 = 105.213,90 (saldo rekening courant op 19-08-2024).

Beschikbare middelen per 19.08.2024 :

- Eindsaldo lopende rekening per 19.08.2024 =	€ 105.213,90
- Eindsaldo spaarrekening per 19.08.2024 =	€ 2.089,78
- Termijnrekening per 29.08.2023 =	€ 100.000,00
	€ 207.303,68

Hoe wil jij je tijdschrift ontvangen? (redactie)

Als je dit artikeltje op papier leest, betekent het dat jij een van de achthonderdtwintig abonnees bent die ons tijdschrift via de post ontvangen. Aan de andere kant stijgt het aantal digitale abonnees ieder trimester.

Als je ons tijdschrift viermaal per jaar in gedrukte vorm wil blijven krijgen, moet je helemaal niets doen. Maar als je het (enkel) digitaal wil lezen (zodat je ook de foto's in kleur kan bekijken) stuur je een mailtje naar Gy Willems : kisaro.tijdschrift@gmail.com

Onze mailadressen (redactie)

Coördinator Genk-Kisaro: ackermans.genk@gmail.com en gerardmoerman42@gmail.com.

Coördinator Genk en secretaris : swartenbroekxg@gmail.com

Penningmeester: marinette.willems@hotmail.com

Adjunct-secretaris en digitaal tijdschrift: kisaro.tijdschrift@gmail.com

Archivaris: ackermans.genk@gmail.com

Onze website: www.kisaro.be (redactie)

Hier kan je de laatste nieuwsje volgen...

Handtekening(en) Signature(n) Unterschrift(en)		OVERSCHRIJVINGSOPDRACHT ORDRE DE VIREMENT ÜBERWEISUNGSAUFRAG 02	
Gewenste uitvoeringsdatum in de toekomst / Date d'exécution souhaitée dans le futur / Gewünschtes Ausführungsdatum in der Zukunft		Bedrag / Montant / Betrag EUR CENT	
Rekening opdrachtgever (IBAN) Compte donneur d'ordre (IBAN) Konto des Auftraggebers (IBAN)			
Naam en adres opdrachtgever Nom et adresse donneur d'ordre Name und Adresse des Auftraggebers			
Rekening begunstigde (IBAN) Compte bénéficiaire (IBAN) Konto des Begünstigten (IBAN)		B E 7 7 7 3 7 0 2 0 0 5 9 5 4 2	
BIC begunstigde BIC bénéficiaire BIC Begünstigten		K R E D B E B B	
Naam en adres begunstigde Nom et adresse bénéficiaire Name und Adresse des Begünstigten		PROJECT KISARO EMIEL VAN DORENLAAN 27 3600 GENK	
Mededeling Communication Mittlung		GIFT VOOR PROJECT KISARO	

Als je het tijdschrift per mail wenst te ontvangen (foto's in kleur) of als je postadres gewijzigd of niet correct is, laat het dan zo snel mogelijk weten aan kisaro.tijdschrift@gmail.com

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
PROJECT - KISARO - RWANDA
JAARGANG 48 , nummer 3 , september 2024
Drukwerk tegen verlaagd tarief
Erkenningsnummer: P 006357
verantw. uitgever: Geert Swartenbroekx
Emiel Van Dorenlaan 27, 3600 Genk
Uitgiftekantoor: Genk

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE